

Projectplan 'Weg van Toen' | ASML x Brabant C

In het Uitvoeringsprogramma 2021-2026 'Een nieuwe start' van de gemeente Vught is opgenomen dat de route van Station Vught naar Nationaal Monument Kamp Vught (NMKV) meer in beeld wordt gebracht. In het kader van drie grootschalige infrastructurele reconstructieplannen zijn er vanaf 2017 tal van gesprekken gevoerd met belangenorganisaties en personen over de beoogde kwaliteitsverbetering van de woon- en leefomgeving in het centrum van Vught.

Vanuit de **sessie cultuur en erfgoed** kwam het idee om de historische verbinding Station-NMKV, de route waarlangs de gevangenen van het station naar het kamp gingen, door middel van een kunstroute meer zichtbaar en voelbaar te maken. Die route volgt grotendeels het oorspronkelijke tracé en wil vooral een symbolische verbeelding zijn van de ervaringen van de gevangenen die deze historisch beladen weg hebben moeten afleggen. Dit plan kan inmiddels rekenen op een breed draagvlak.

Doelstelling

De doelstelling van het kunstproject is de verbinding Station – Nationaal Monument Kamp Vught hernieuwd aandacht en betekenis te geven en daarmee de historische gebeurtenissen op de route op passende wijze naar de toekomst te vertalen. De kunsttoepassing zal aanzetten tot herdenken en bezinnen en tot nadenken over wat er in het verleden gebeurd is en nu zo maar weer kan gaan gebeuren. Beoogd wordt een vijftal kunstwerken van allure te realiseren dat recht doet aan het historische en maatschappelijke karakter van de verbinding en de betekenis daarvan voor heden en toekomst. Het geheel draagt bij aan het besef hoe belangrijk vrijheid en democratie zijn voor een multiculturele samenleving. De route zal tevens bijdragen aan de profilering van Vught en zal leiden tot meer bezoekers aan NMKV, dorp en regio.

Beschrijving van het Project

Het project is een samenwerking tussen de gemeente Vught en NM Kamp Vught en omvat de realisatie van vijf sculpturen met daaraan gekoppeld een contextprogramma met doelgroep gerichte activiteiten bij NMKV, onder andere voor expats in Brainport Eindhoven en Noord-Brabant, een educatieplan voor schooljeugd en jongeren en een uitgebreid communicatieplan gericht op een breed en gedifferentieerd publiek waaronder kunstliefhebbers.

Opdrachtschrijving

De kunstenaar is uitgebreid geïnformeerd over de bedoeling van het werk en kan vrij kiezen uit een drietal benaderingen; 1. Een doorlopende markering 2. Een reeks van samenhangende solitaire sculpturen die naar elkaar verwijzen 3. Een combinatie van 1 en 2.

Het kunstwerk zal de dialoog bevorderen, universeel zijn en voor uiteenlopende doelgroepen begrijpelijk en toegankelijk zijn. Belangrijk hierbij is dat ook het (inter)nationale publiek (expats, toeristen) en een publiek met een diverse (niet Nederlandse culturele) achtergrond betrokken wordt. Iedereen in de wereld heeft namelijk wel banden met WOII, in welke vorm dan ook. Het is daarom goed dat iedereen zich kan identificeren met dit erfgoed.

De kunstenaar is volledig vrij in de wijze waarop hij de opdracht wil benaderen, indachtig het hiervoor geschetste kader van drie benaderingswijzen. Gedacht kan worden aan begrippen als macht, geweld, stigmatisering, onderdrukking, vernedering, ontmenselijking, uitputting of anderszins thema's die aansluiten bij de historische gebeurtenissen ter plaatse. Maar ook meer positieve begrippen als bezinning, vrijheid, democratie, idealen, solidariteit, medemenselijkheid, morele moed, hoop enz.

Ook nu, in ons roerige tijdsgewricht, kunnen we in één of meer van deze posities terecht komen. Dat besef en dat er een keuzebewustzijn en keuzeverantwoordelijkheid is, is met het oog op het heden en de nabije toekomst minstens zo belangrijk. Het kan voor de kunstenaar eveneens als inspiratie dienen.

Keuze

Na rijp beraad kozen de Beoordelingscommissie en Klankbordgroep unaniem voor het schetsontwerp 'weg van toen' van [Saskia Stolz/Sazza uit Amsterdam](#). Zij heeft een zeer ruime ervaring met het in de openbare ruimte onder de aandacht brengen van belangrijke en vaak 'vergeten' onderwerpen door middel van kunstuitingen. Inzet van kunst om het bewustzijn van sociale issues te vergroten. Altijd voorzien van een uitgebreid **contextprogramma** veelal in samenwerking met andere organisaties die actief zijn op thematisch gerelateerde issues. Onderwerpen als spoorloos verdwenen migrantenkinderen, suïcide onder jongeren tussen 18 en 35 jaar, daklozen en eenzaamheid. Vluchtelingenproblematiek, steun aan oorlogsslachtoffers en verlangen naar vrede.

'Weg van Toen'

Een projectnaam die de route uit 1943 aanduidt maar tevens de wens in zich draagt dat de situatie van toen nooit meer terug mag keren. Saskia Stolz heeft via NMKV-directeur Jeroen van den Eijnde vijf personen gesproken die uit eigen ervaring of uit de verhalen van verwanten konden vertellen over de gebeurtenissen in en rond Kamp Vught.

Met deze verhalen als inspiratie wil Saskia **op vijf locaties een beeld** plaatsen, met op één locatie een dubbelbeeld aan beide zijden van de weg. De beelden vertegenwoordigen een persoon of drukken een situatie uit waarbij de persoon betrokken is geweest. In enkele gevallen is er sprake van een meervoudig samengesteld beeld, met twee of zelfs drie personen waarvan degenen die in de oorlog zijn omgekomen, niet volledig afgebeeld zijn.

ROUTE

- 1 Station Vught/
Versterplein
- 2 Helvoirtseweg (N65)
- 3 N65 / De Bréautélaan
- 4 Loonsebaan / Boslaan
- 5 IJzeren Man

De Sculpturen | Schetsontwerp

Als thema heeft Saskia gekozen voor **ontmoetingen die niet hebben plaatsgevonden**. Ontmoetingen die gewenst waren maar onmogelijk werden gemaakt door de Duitse bezetter.

De ontwrichte ontmoetingen vormen samen een emotionele reis: de ontmoetingen laten niet alleen de impact van de oorlog zien maar roepen ook op tot reflectie. Wat gebeurt er als we onze vrijheid verliezen? Een vraag die actueler is dan ooit. De beelden verwijzen qua uitdrukking naar het heden. Kleding, schoeisel en attributen als rugzak zijn van nu waarmee de gebeurtenissen van toen naar het heden worden getransporteerd.

Vughtenaren als model

De vijf geïnterviewde personen willen graag model staan voor de beelden. Samen met figuranten uit Vught zelf. Zo wordt het verhaal uit het verleden getransponeerd naar het heden. Belangrijk is dat alle verhalen worden doorverteld. De beelden geven aanleiding tot bezinning en gesprek opdat de gruwelen van de Tweede Wereldoorlog en alle andere oorlogen nooit vergeten zullen worden. Zij verwijzen naar concrete oorlogssituaties uit de jaren veertig maar dragen tegelijkertijd een universele betekenis met de blik op heden en toekomst.

1. Van vervreemding naar verbondenheid

De herinnering van Dick Blom. Hij woonde aan de route en zag de Joodse kinderen aan de andere kant van een hek. Hij mocht niet met hen spelen. In de nacht zijn ze afgevoerd om nooit meer terug te keren. Naast het schoolplein aan de Versterstraat was een verzamelplaats waar kinderen en ouderen bij elkaar werden gebracht voor transport naar het Kamp Vught en later naar vernietigingskampen in Duitsland en Polen. Beeld: twee jongens omhelzen elkaar, een van hen is maar half aanwezig, een groot deel van het lichaam is weggerukt.

Locatie 1, direct bij het geheel vernieuwde station, begin Versterstraat.

2. Van verdriet naar erkenning

De herinnering van Sara de Vries. Zij is een nicht van Lineke de Vries. Lineke werd met het beruchte kindertransport op 07-06-1943 naar Sobibor afgevoerd en enkele dagen daarna vergast op 6-jarige leeftijd. Op 11 maart was ze samen met haar moeder opgepakt in Amsterdam en naar Kamp Vught gebracht. Lineke had een verjaardagsliedje voor haar opoe ingestudeerd maar heeft het nooit kunnen zingen.

Locatie 2: de twee beelden staan aan weerszijde van de N65 op grote afstand van elkaar.

3. Van angst naar vertrouwen

De herinnering van Peter Molthoff. Hij zat als 18-jarige gevangen in Kamp Vught wegens het vervalsen van identiteitsbewijzen voor Joodse mensen. Hij zat alleen in een cel en werd door angst overvallen en miste toen vooral zijn vader. De aanraking die hij nodig had kwam niet. Het beeld toont de wanhopige jonge man met zijn vader naast zich, slechts half aanwezig. De troost bleef uit.

Peter is onlangs overleden maar wij hebben toestemming van zijn nabestaanden om door te gaan met zijn sculptuur. Zijn verhaal zal voor altijd vastgelegd zijn in woord en beeld.

Locatie 3: hoek Helvoirtseweg/De Bréautélaan.

Locatie 4: hoek Boslaan/Loonsebaan.

4. Van schaamte naar schuldvraag

De herinnering van Anneruth Wibaut dochter van verzetsvrouw Tineke Wibaut. Zij overleefde het beruchte Bunkerdrama en daarna de vierdaagse dodenmars. Tijdens deze mars moesten ze twee vrouwen achterlaten wegens uitputting. Toen ze verder liepen hoorden ze twee schoten. Ze voelden diepe schaamte, alsof zij zelf de daders waren, en spraken onderling af nooit meer over dit moment te praten. Een zware last die altijd zou blijven.

Het beeld toont ons een vrouw die twee half aanwezige vrouwen stevig omarmt. Wat een moment van troost lijkt, is een stille getuigenis van verlies, spijt en schaamte.

5. Van onmacht naar hoop

De herinnering van Mieke van der Pas. Niet van badmeester Henk van der Pas van recreatiegebied de IJzeren man. Als buurman van Kamp Vught deed hij van alles om het leven van de gevangenen binnen het kamp draaglijk te maken. Hij legde brood en briefjes op geheime plekken en gaf daarmee een gevoel van hoop en medeleven aan de gevangenen. Hij had meer willen doen, maar dat ging niet. Zijn achterkleinzoon Tieme de Laat zal model staan voor het beeld van een jongetje dat zijn hand uitsteekt naar een niet meer aanwezige persoon. Het drukt het gevoel van machteloosheid uit dat Henk van der Pas zijn hele leven met zich mee heeft gedragen.

Locatie 5: aan het wandelpad langs de IJzeren Man.

1. Maatschappelijke Impact

1.a Het vergroten van een gevarieerd en kwalitatief hoogstaand aanbod van cultuur, om de aantrekkelijkheid van de regio te vergroten.

Het project is voor minimaal 15 jaar gegarandeerd en zal aanzetten tot reflectie, discussie en bewustwording via verschillende kanalen en activiteiten. De route maakt niet alleen de geschiedenis toegankelijk, maar stimuleert reflectie op vrijheid en democratie en nodigt uit tot overdenken en dialoog, gericht op actuele ontwikkelingen van deze tijd. De combinatie met de bijzondere vormgeving maakt de route uniek in NL en ver daarbuiten. Nergens anders treffen we een vergelijkbare route van deze kwaliteit aan. Bijzonder is ook dat alle beelden van de hand van dezelfde kunstenaar zijn. Vanzelfsprekend zijn de kunstliefhebbers een aparte doelgroep binnen dit project.

1.b Het verminderen van barrières voor cultuur, om de toegang tot cultuur voor inwoners van de regio te verbeteren.

De kunstwerken kunnen drempelloos worden ervaren, per werk wordt een infopaneel aangereikt met een QR-code voor meer informatie in meer talen. De kunstwerken staan op verschillende drukbezochte plekken. Bij NS Station Vught waar jaarlijks vele honderdduizenden mensen het werk kunnen waarnemen. De vele honderdduizenden verkeersdeelnemers die gebruik maken van de N65, de Loonsebaan en de Boslaan kunnen via de website van Visit Vught en via de website van Nationaal Monument Kamp Vught kennisnemen van de betekenis van de eerder waargenomen beelden. De ANWB en NS Dagje Uit worden benaderd om hun achterban te informeren. Ook de vele duizenden bezoekers van recreatiegebied De IJzeren Man kunnen via de QR-codes informatie ophalen. Er is een speciaal contextprogramma gericht op expats Brainport en andere doelgroepen. Een structureel educatief programma rond de kunstwerken bevordert actieve betrokkenheid van leerlingen bij (lokaal) erfgoed, versterking van burgerschapseducatie in het onderwijs en biedt een duurzame koppeling tussen kunst in de openbare ruimte en onderwijs.

1.c Een positieve bijdrage tot een inclusieve samenleving.

De infopanelen zijn rolstoel toegankelijk. Teksten van de website en de QR-code zijn minimaal tweetalig (NL en Engels). Er wordt naar gestreefd om op termijn de vertalingen uit te breiden. Er wordt nog onderzocht hoe het project toegankelijk kan worden gemaakt voor mensen met een visuele beperking in samenwerking met de in Vught aanwezige zorginstellingen die hierin

1.d Het stimuleren van interactie tussen culturen, om de sociale cohesie te verbeteren.

Het project richt zich o.a. op expats binnen de Brainportregio en daarbuiten. Via drie Brabantse expatorganisaties worden zij uitgenodigd om deel te nemen aan 6 speciale wandelingen of fietstochten per jaar: ca 250 deelnemers. Verschillende culturen worden met elkaar verbonden. De actuele betekenis van de route zal aanzetten tot reflectie en dialoog: wat kan er gebeuren als we niet open staan voor vrijheid en democratie? Als er individuen en groepen mensen worden onderdrukt of uitgesloten?

Cultuurintermediairs en cultuurcoaches van Plaza Cultura hebben een educatief programma opgezet voor leerlingen van het basis- en middelbaar onderwijs. Dit programma bereikt naar verwachting 15 tot 20 schoolklassen per jaar (ca. 400-500 leerlingen) en blijft na ontwikkeling structureel beschikbaar voor scholen uit de regio. De route gaat deel uitmaken van het programma voor Open Monumentendag dat jaarlijks ongeveer 6000 deelnemers trekt. Het aantal gebruikers van de QR-codes en Website wordt geïnventariseerd. Verwacht worden 4000 unieke bezoekers per jaar. Samen met de vele verkeersdeelnemers gaat het hier om vele honderdduizenden betrokken personen. Alles gedurende minimaal 15 jaar.

2.Culturele interventie en culturele kwaliteit

2.a Het project is van professionele en hoge kwaliteit om de beoogde impact te bereiken tot uitdrukking komend in oorspronkelijkheid, zeggingskracht en vakmanschap.

Oorspronkelijkheid. Deze kunstwandel- en fietsroute is uniek in NL en daarbuiten. Een gerenommeerd kunstenaar met veel ervaring in het produceren van objecten met sociaal maatschappelijke betekenis maakt de beelden. De historische context in combinatie met de betekenis voor het heden is bijzonder. Het contextprogramma gericht op verschillende doelgroepen komt in deze omvang vrijwel niet voor.

Zeggingskracht De beelden zijn figuratief van aard en spreken veel mensen aan. De ontbrekende delen zullen direct vragen oproepen en aanzetten tot reflectie. De herhaling langs de route van steeds andere beelden zal verassend werken. Ook de eigentijdse kleding en schoeisel zullen bijdragen aan verwondering bij de kijker. De QR-code geeft op alle vragen antwoorden.

Vakmanschap Productie van de sculpturen

Elke sculptuur wordt volledig digitaal uitgewerkt in een hoogwaardig 3D-model. Het digitale ontwerp wordt geprint in hoge resolutie. Er wordt gekozen voor een printtechniek die geschikt is voor strakke oppervlakken en fijne details. De kunstenaar zal handmatig de vereiste sculpturale detaillering aanbrengen rechtstreeks op het 3D-geprinte mastermodel. Deze handmatige ingrepen geven het beeld een levendiger, authentieker en expressiever karakter. Digitale precisie en ambachtelijk vakmanschap versterken elkaar. Er is een uitgebreide beschrijving van het productieproces beschikbaar. Tijdens de pitch worden de overige ontwerpen/beelden getoond.

2.b Het project heeft ten minste (inter)nationaal bereik of de potentie daartoe.

NMKV trekt jaarlijks ca 90.000 (inter)nationale bezoekers. De culturele samenstelling van de expat-medewerkers in Noord- Brabant staat garant voor de internationale reikwijdte van het project.

3.Cultureel ondernemerschap en duurzaamheid

a.i Om het project te kunnen realiseren is naast de financiële inbreng van de Gemeente Vught en de inzet van NMKV, subsidie nodig van vier grote fondsen. Het Mondriaanfonds, Vfonds, ASML x Brabant C en het BPD Cultuurfonds. Informeel is er positief gereageerd op het verzoek om steun.

a.ii De vele betrokken partijen die ook hun eigen communicatiemiddelen zullen inzetten en het veelzijdige communicatieplan gericht op diverse doelgroepen zorgen voor een zeer breed draagvlak. Daarnaast is het educatief programma na ontwikkeling structureel beschikbaar voor scholen. Alle betrokken partijen zorgen zo samen voor continuïteit gedurende minimaal de eerste 15 jaar.

a.iii De begroting is realistisch en sluitend. De investering in eenmalige communicatiekosten legt het fundament voor continuering in alle jaren daarna. De kosten voor de vervolgjaren worden opgenomen in de reguliere budgetten van de Gemeente Vught, Visit Vught en NMKV.

b. Het project kent twee samenhangende componenten: de productie van de zes beelden en het opzetten van de contextprogrammering en communicatieactiviteiten. Nadat de opstartfase in het eerste jaar gepasseerd is, kan het project vele jaren voortgezet worden binnen de budgetten van de samenwerkende partners.

Beschrijving van de samenwerkingspartners en het uitvoerende team met hyperlink naar LinkedIn profiel

Samenwerkingspartners

Het project is een samenwerking tussen Gemeente Vught en Nationaal Monument Kamp Vught. Het kwam voort uit een traject van publieksparticipatie. Daarbij waren diverse vertegenwoordigers uit de erfgoedorganisaties in Vught betrokken die later ook zitting namen in de Klankbordgroep. De Klankbordgroep was nauw betrokken bij de selectie van de kunstenaar en de uitwerking van het project en bestond uit: [Henk Smeets](#) (Vughts museum /Stichting Erfgoed Vught), Wieke Schrover (Stichting Erfgoed Vught, werkgroep WO II), [Irma Bulkens](#) (Plaza Cultura), [Ger Maas](#) (oorspronkelijke initiatiefgroep Rijksinfra) en Wethouder Yvonne Vos, wethouder (vz).

Professionele begeleiding artistieke kwaliteit

Om het project professioneel op te zetten en te laten begeleiden is een extern kunstadviseur aangetrokken in de persoon van [Jos Wilbrink](#), voormalig directeur van de Nieuwe Brabantse Kunst Stichting (NBKS), het provinciaal instituut voor beeldende kunst en vormgeving (later opgegaan in bkkc en nu Kunstloc Brabant). De adviseur begeleidt het hele project van idee tot onthulling. Vanuit de ambtelijke organisatie wordt het project begeleid door [Joep van Lieshout](#) en [Amelia Rövekamp](#).

Voor de selectie van de kunstenaar werd een Beoordelingscommissie ingesteld bestaande uit [Liesbeth Jans](#), kunsthistorica en kunstadviseur, [Jan van IJendoorn](#), beeldend kunstenaar en kunstadviseur, [Andre van de Wijdeven](#), beeldend kunstenaar, docent Design Academy Eindhoven en kunstadviseur, [Jeroen van den Eijnde](#), directeur NMKV en wethouder Mark du Maine (vz).

Communicatie en educatie

Voor het opstellen van een uitgebreid communicatieplan werd met [Evedien Tukkers](#) een professionele deskundige aangetrokken. Visit Vught zal het voortouw nemen in de praktische communicatietaken in samenwerking met de afdelingen Communicatie van de gemeente Vught en NMKV. Voor het opstellen van een educatieprogramma voor schooljeugd en jongeren werd de samenwerking opgestart met deskundige cultuurintermediairs en cultuurcoaches [Plaza Cultura](#). Een basisplan van aanpak ligt inmiddels gereed. Voor de specifieke doelgroepen van expats wordt samenwerking gezocht met drie expatorganisaties uit de Brainportregio en overig Noord-Brabant.

Het is de bedoeling dat alle genoemde partners via hun eigen kanalen hun achterban (en anderen) enthousiasmeren om deel te nemen aan de verschillende programmaonderdelen.

Contextprogramma: Extra activiteiten NMKV, Gemeente Vught en Visit Vught

- **Informatiepanelen** bij elke sculptuur, met **QR-code**.
- Informatie op de **websites** van Visit Vught en NMKV, verwacht worden jaarlijks 4.000 unieke bezoekers op een digitale routepagina, > 500 views op video-interviews.
- **Wandel- en fietsroutekaart** i.s.m. Visit Vught, verwacht dat jaarlijks 8.000 personen (delen van) de route lopen.
- **Engelstalige rondleidingen** i.s.m. expat-organisaties, 25-40 deelnemers per keer (zes keer per jaar).
- Jaarlijks **routewandeling met verhalenverteller** op 5 mei of 26-27 oktober (bevrijding van Vught) of nader te bepalen datum.
- Periodiek **nieuwsbrieven** en **contentkalenders via alle partners**.
- Periodiek inzet **sociale media**.
- **Educatief programma** voor jongeren en scholieren basis- en middelbaar onderwijs via **Plaza Cultura**, jaarlijks 400 tot 500 leerlingen.
- **Jaarlijks** zullen vele honderdduizenden passanten kennisnemen van de sculpturen. **Via ANWB, NS dagje uit en de reguliere media zal informatie gedeeld worden**.
- Een speciale doelgroep zijn de **kunstliefhebbers** die via de geëigende kanalen geïnformeerd worden om de route te volgen.

Educatief programma

(Een uitgebreid projectplan is op aanvraag beschikbaar.)

Om de betekenis van Weg van Toen toegankelijk te maken voor jongere generaties ontwikkelt Plaza Cultura (in samenwerking met Maurick College, betrokken docenten uit het primair onderwijs, kunstvakdocenten, Vughts Museum en NMKV) educatief programma 'Weg van Toen - leren langs de route' voor het basis- en voortgezet onderwijs. Leerlingen maken kennis met de geschiedenis van hun eigen omgeving en ontdekken hoe kunst kan bijdragen aan herinnering en herdenken.

Bij de ontwikkeling van het educatief programma is een klankbordgroep betrokken van docenten geschiedenis, burgerschap en CKV van Maurick College, evenals 2 of 3 enthousiaste leerkrachten uit het primair onderwijs in de gemeente en kunstvakdocenten uit het Vughtse netwerk. Daarnaast is de expertise vanuit NMKV en het Vughts Museum van belang. In de testfase worden leerlingen van verschillende scholen betrokken die het educatief programma testen en beoordelen.

Het programma bestaat uit voorbereidende lessen op school, een educatieve route langs de kunstwerken en creatieve en reflectieve verwerkingsopdrachten. De route fungeert als een openluchtklaslokaal waarin kunst en geschiedenis samenkomen. Doet daarmee een appèl op de domein-3-beleving (kunst uit 'de grote wereld') binnen het raamwerk van de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit waar de Vughtse scholen aan deelnemen onder regie van Plaza Cultura. Eventueel is een koppeling te maken met kunstproject 'VerderKijken DoorDenken'. De kunstwerken fungeren als startpunt voor een dialoog over vrijheid, uitsluiting, menselijke waardigheid en verantwoordelijkheid in de samenleving. Met dit project wordt een verbinding gelegd tussen kunst-, erfgoed- en burgerschapseducatie.

Het programma richt zich op leerlingen uit het basis- en voortgezet onderwijs in Vught, Helvoirt en Cromvoirt en verwacht jaarlijks circa 15 tot 20 schoolklassen (ca. 400-500 leerlingen) te bereiken. Het programma kan desgewenst ook op scholen in de regio gebruikt worden. De ontwikkelde lesmaterialen blijven structureel beschikbaar voor scholen, waardoor de route zich kan ontwikkelen tot een blijvende educatieve plek in de openbare ruimte.

Looptijd en doorkijk naar de toekomst

Nadat de financiering volledig rond is zal de kunstenaar een definitief ontwerp maken waarin alle begrotingsposten onderbouwd zijn met een degelijke en actuele offerte. De productie van de beelden kan gestart worden vanaf medio 2026. Er wordt naar gestreefd om de beelden in het voorjaar van 2027 te plaatsen. De beelden worden opgenomen in het gemeentelijke onderhoudsplan voor kunstwerken in de openbare ruimte dat uitgevoerd (gaat) worden door Kunstwacht uit Delft. Het onderhoud is door de gemeente voor minimaal 15 jaar gegarandeerd. Dit is contractueel met de kunstenaar overeengekomen met dien verstande dat verlenging van de periode altijd mogelijk en zelfs waarschijnlijk is. De route kan tot in lengte van dagen een breed publiek inspireren. Het contextprogramma zal periodiek geëvalueerd worden en indien nodig worden uitgebreid of aangepast. Er bestaan nu al ideeën voor een boekje met interviews met nabestaanden, miniatuur herinneringsbeeldjes, uitbreiding van specifieke doelgroepen enz.

Nadat de eerste communicatieactiviteiten zijn opgestart zullen die in de vervolgjaren opgenomen worden in de reguliere communicatie van Visit Vught en NMKV.